

τῶν Ἠθικῶν ἔργων τοῦ Ἀριστοτέλους, συνέταξε κατάλογον τῶν χειρογράφων τῶν Ἠθικῶν Νικομαχείων καὶ ἀντέβαλε τὰ τρία πρῶτα βιβλία τοῦ ἔργου ἐκ μικροταινίας τοῦ c. Laurentianus 81, 11 καὶ ἐκ μεγεθύνσεων μικροταινίας τοῦ Vindobonensis Phil. gr. 315 τὰ δύο πρῶτα βιβλία.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀρχείου συνεχίσας τὴν ἐργασίαν του διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν Νόμων τοῦ Πλάτωνος ἠσχολήθη εἰς τὰ ἐρμηνευτικὰ προβλήματα τοῦ ἐβδόμου βιβλίου καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν περὶ τὸ ἔργον ὀλόκληρον κίνησιν τῶν ἐτῶν 1963 καὶ 1964.

5. Ἐκ τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἀρχείου βοηθούμενοι διὰ τῶν μέσων αὐτοῦ εἰργάσθησαν οἱ ἑξῆς:

Ὁ παρασκευάζων ἔκδοσιν τῶν Φυσικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους Κ. Δ. Γεωργολῆς. Οὗτος ἀντέβαλε ἐκ μεγεθύνσεων μικροταινιῶν τοὺς κώδικας E, H, I καὶ S, ἐμελέτησε τὴν κριτικὴν ἔκδοσιν τοῦ W. D. Ross καὶ τὰ περὶ φυσικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους σύγχρονα ἔργα τοῦ Fr. Solmsen καὶ W. Wieland.

Τέλος ὁ Γυμνασιάρχης Νίκων Κασιμάκος, ὁ παρασκευάζων ἔκδοσιν τοῦ Περὶ τοῦ στεφάνου λόγου τοῦ Δημοσθένους. Οὗτος ἐπεράτωσε τὴν κριτικὴν τοῦ κειμένου ἀντιβαλὼν διὰ τρίτην φορὰν τοὺς κώδικας S, F καὶ V ἐν συσχετισμῶι πρὸς τὰς ἐκδόσεις Weil καὶ τῶν σειρῶν Oxoniensis καὶ Les Belles Lettres.

Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἀρχείου ὑπάγεται ἀπὸ ἀπόφωως μελέτης καὶ ἐκδόσεως κειμένων καὶ μεταφράσεων δύο καὶ ἡμισείας χιλιάδων ἐτῶν γραμματεία. Καὶ ὅμως τοῦτο διαθέτει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας αὐτοῦ εἰς μὲν ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τὸν διευθυντὴν καὶ ἓνα μόνον συντάκτην, τῶν ὁποίων καὶ ὑπεράνθρωποι ἐὰν ἦσαν αἱ δυνάμεις, δὲν θὰ ἐπῆρκον οὔτε διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς συνήθους καὶ καθ' ἡμέραν ἐργασίας, ὄπλισμόν δὲ εἰς βιβλία καὶ τεχνικά μέσα πολὺ ἀπέχοντα τοῦ ἀπαραιτήτου. Λυποῦμαι, διότι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σημειώσω καὶ πάλιν ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι ἐπιστημονικῶς μὲν ἀπαράδεκτος, ἐθνικῶς δὲ ἐπιζημία ὡς ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἀρχείου, πρὸς δὲ τούτοις ἀσύμφωνος πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἰδρυτικοῦ Νόμου 3197/1955, τὸ ὅποιον οὐδέποτε μέχρι σήμερον ἐφηρμόσθη, ὥστε νὰ δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις ταχύτερας καὶ ἀποδοτικότερας λειτουργίας τοῦ Ἀρχείου.

Ὁ Διευθυντὴς
Χαράλ. Σ. Φλωρεῆτος

Ζ'

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν καὶ Ὑπολογισμῶν
κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1963 μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1964

Α') Προσωπικόν. Ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Παναγιώτης Ἀλεξίου ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς τὴν περιοχὴν ὠρισμένων διαχύτων ἀστρικῶν σημνῶν». Ὁμοίως ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Ἰωάννης Ζαμπάκας εἰργάσθη καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν ταχυνήτων περιστροφῆς τῶν ἀστέρων ὠρισμένων διαχύτων

αστρικῶν σημεῖων». Ἡ μισθοδοσία ἀμφοτέρων ἐγένετο ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν.

Β') Ὁργανα — Μηχαναὶ Γραφείου. Ἐκ τῶν τακτικῶν πιστώσεων τοῦ Γραφείου ἠγοράσθησαν τὰ κάτωθι ὄργανα καὶ μηχαναὶ γραφείου: 1) εἷς διευθυνσογράφος τύπου *Adrema 6/35* καὶ 2) ἐν τροφοδοτικῶν σύστημα χαμηλῆς συνεχοῦς τάσεως τύπου *Heathkit BE-5*.

Γ') Ἐπιστημονικαὶ Ἔργασίαι. Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν χρονικὸν διάστημα ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἐρευνητικὰ προγράμματα:

1) **Στατιστικὴ μελέτη τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος** (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τοῦ Γραφείου κ. Γ. Ξαρθάκη). Ἡ κατὰ τὰ προηγουμένα ἔτη ἀρξαμένη ἀναλυτικὴ μελέτη τῆς πορείας τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων δεικτῶν τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος συναρτήσῃ τοῦ χρόνου ἀνόδου συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

2) **Μελέτη τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων** (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου κ.κ. Γ. Ξαρθάκη καὶ Α. Μανρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Strömberg). Τὸ ὕλικόν τῶν παρατηρήσεων τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν ἔρευναν αὐτὴν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀμέσους πλάκας αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Strömberg διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τύπου *Schmidt* τῶν 122/183 ἑκατ. τοῦ *Mount Palomar Observatory, Pasadena, California* (Ἡνωμ. Πολιτεία). Αἱ πλάκες αὗται ἀποστέλλονται ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔθθα καὶ μετροῦνται διὰ τοῦ ἰριδοφωτομέτρου τύπου *Becker* τοῦ Γραφείου.

3) **Φωτοηλεκτρικὴ φωτομετρία γαλαξιακῶν κηφειδῶν** (ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου κ. Α. Μανρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Δρ. κ. K. Bahner). Συνεχίσθη ἡ μελέτη τῆς μεταβολῆς τῆς λαμπρότητος τοῦ ἀνωμάλου κηφειδοῦ *TU Cas* καθὼς καὶ ἡ διερεύνησις τοῦ ὕλικου τῶν παρατηρήσεων τοῦ ἀναφερομένου εἰς τοὺς ὑπολοίπους 17 παρατηρηθέντας κηφειδας.

4) **Κατανομὴ τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Γαλαξίου.** Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο μελετῶνται δύο ὁμάδες περιοχῶν:

α) Εἰς τὴν πρώτην ὁμάδα (ἣτις μελετᾶται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου κ. Α. Μανρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. V. Blanco) περιλαμβάνονται τμήματα τῶν τεσσάρων περιοχῶν τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς ὁποίας διεξάγονται ἀπὸ ἐτῶν συστηματικαὶ ἀναζητήσεις τῶν μεταβλητῶν ἀστέρων ὑπὸ τοῦ Δρ. κ. L. Plaut (*Mt. Palomar-Groningen Variable Stars Survey*). Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συνεχίσθη ἡ ἀναθεώρησις τῆς φωτομετρίας τῶν M, S καὶ C ἀστέρων τῶν ἀνευρεθέντων εἰς τὰς μελετωμένας περιοχὰς.

β) Εἰς τὴν δευτέραν ὁμάδα (ἣτις μελετᾶται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου κ. Α. Μανρίδου ἐν μέρει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. J. Nassau) περιλαμβάνονται ἕξι περιοχαὶ τοῦ οὐρανοῦ ἔχουσαι εἰς τὰ κέντρα των ἀντιστοίχως τὰ διάχυτα ἀστρικά σημεῖα *NGC 129*, *NGC 188*, *NGC 752*, *NGC 7789*, *NGC 7790* καὶ *M 25*. Ἡ ἀναζήτησις καὶ φασματικὴ ταξινόμησις καθὼς καὶ ἡ φωτομετρία τῶν M, S καὶ C ἀστέρων τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν συνεχίσθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν συναφῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων τῶν διεξαχθέντων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συνωφίσθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπογράφοντος εἰς διάλεξιν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Infrared Surveys and Their Results*» γενομένην εἰς τὸ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου ὁργανωθὲν ἐν Λαγονησίῳ Ἀττικῆς μεταξὺ τῆς 9ης καὶ 23ης Σεπτεμβρίου 1964 Ἰνστιτοῦτον Προκεχωρημένων Σπουδῶν μὲ θέμα «*Observational Aspects of Galactic Structure*».

5) *Μελέτη τῶν ταχυτήτων περιστροφῆς τῶν ἀστέρων ὀριζμένων διαχύτων ἀστρικών σμηνῶν* (ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου κ. Α. Μανρίδου ἐν συνεργασία μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. R. Kraft). Συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ μελέτη τῶν ταχυτήτων περιστροφῆς τῶν ἀστέρων τοῦ διαχύτου ἀστρικοῦ σμήνου NGC 6633.

6) *Μελέτη τῶν σελάων χαμηλοῦ πλάτους* (ὑπὸ τοῦ ὕφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Ἀμποτ). Συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ λήψις τῶν σχετικῶν φωτογραφιῶν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς συσκευῆς τύπου ASCA τῆς ἐγκατεστημένης εἰς Δαρδίτσαν Ἀργολίδος ἐπὶ τῆς ὄροσειαῶς Ἀδέρες τῆς Τροιζηνίας,

Δ') *Δημοσιεύματα*. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐστάλη πρὸς δημοσίευσιν τὸ κάτωθι ἐπιστημονικὸν δημοσίευμα τοῦ Γραφείου: *Contributions from the Research and Computing Center, Academy of Athens, Series I (Astronomy), No 13: J. Xanthakis, A Study of the Sunspot Magnetic Field Strengths. Memorie della Societa Astronomica Italiana.*

Ε') *Βιβλιοθήκη*. Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Γραφείου ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος διὰ 600 τόμων καὶ 2.300 τευχῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων. Ἐκ τούτων οἱ 75 τόμοι ἠγοράσθησαν ἐκ τῶν τακτικῶν πιστώσεων τοῦ Γραφείου, οἱ δὲ ὑπόλοιποι 525 τόμοι καὶ τὰ 2.300 τεύχη τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων ἀπεστάλησαν δωρεὰν πρὸς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Γραφείου ὑπὸ τῶν ὁμοειδῶν ἰδρυμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Γραφείου.

ΣΤ') *Ἐπισκέπται*. Τὸ Γραφεῖον ἐπεσκέφθησαν οἱ κάτωθι ἐπιστήμονες τοῦ ἐξωτερικοῦ: 1) ὁ καθηγητὴς κ. Adrian Blaauw, διευθυντὴς τοῦ Kapteyn Astronomical Laboratory, Groningen (Ὁλλανδία), 2) ὁ Δρ. Jan Borgman τοῦ Kapteyn Astronomical Laboratory, Groningen (Ὁλλανδία), 3) ὁ καθηγητὴς κ. K. O. Kiepenheuer, διευθυντὴς τοῦ Fraunhofer-Institut, Freiburg i. Br. (Δυτ. Γερμανία), 4) ὁ καθηγητὴς κ. J. de Kort, S. J., διευθυντὴς τοῦ Department of Astronomy, Faculty of Science, Catholic University of Nijmegen (Ὁλλανδία) καὶ 5) ἡ καθηγήτρια δ. A. B. Underhill τοῦ Astronomical Observatory «Sonnborgh» Utrecht (Ὁλλανδία).

Ζ') *Διαλέξεις*. Ἡ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγκαιριασθεῖσα εἰς τὸ Γραφεῖον σειρά διαλέξεων μετὰ συζητήσεως ἐπὶ ἐπικαιρῶν ἀστρονομικῶν ἢ συναφῶν θεμάτων συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

Η') *Ἐθνικαὶ Ἐπιστημονικαὶ Ἐπιτροπαί*. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὸ Γραφεῖον ἐξετέλεσε χρέη Γραμματείας τῶν κάτωθι ἐθνικῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτροπῶν: 1) τῆς Ἐθνικῆς Ἀστρονομικῆς Ἐπιτροπῆς, 2) τῆς Ἐθνικῆς Μαθηματικῆς Ἐπιτροπῆς, 3) τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Διεθνή Ἔτη τοῦ ἐν Ἡρεμίᾳ Ἡλίου καὶ 4) τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τοῦ Διαστήματος. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ἔχουν ὡς σκοπὸν τὸν συντονισμόν καὶ τὴν προώθησιν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν εἰς τοὺς ἀντιστοίχους ἐπιστημονικοὺς κλάδους τῶν διεξαγομένων εἰς τὴν χώραν μας καὶ τὴν σύνδεσιν τῆς χώρας μας μετὰ τῶν ἀντιστοίχων διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ὀργανισμῶν.

Θ') *Διάφορα*. Ὁ Ἐπόπιτος τοῦ Γραφείου ἀκαδημαϊκὸς κ. Ι. Ξανθάκης ἠγήθη τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν «12th General Assembly of the International Astronomical Union» τὴν συνελοῦσαν εἰς Hamburg (Δυτ. Γερμανία) μετὰ τῆς 25ης Αὐγούστου καὶ 3ης Σεπτεμβρίου 1964. Τῆς συνελεύσεως ταύτης συμμετέσχεν ἐπίσης καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Γραφείου καθηγητὴς κ. Α. Μανρίδης, καθὼς καὶ ὁ ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Γραφείου κ. Π. Ἀλεξίου. Ὁ ἐπόπιτος καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Γραφείου ἔλαβον ἐπίσης μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῶν κάτωθι διεθνῶν ἀστρονομικῶν συνεδρίων: 1) τοῦ Συμποσίου ὑπ' ἀριθμ. 25 τῆς Διεθνoῦς Ἀστρονομικῆς Ἐνώσεως

μέ θέμα «*Theory of Orbits in the Solar System and in Stellar Systems*» τοῦ συνελθόντος εἰς Θεσσαλονίκην μεταξὺ τῆς 17ης καὶ 22ας Ἀγούστου 1964, 2) τοῦ Ἰνστιτούτου Προκεχωρημένων Σπουδῶν μέ θέμα «*Solar System Radio Astronomy*» τοῦ ὁργανωθέντος ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὄργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου εἰς Σούνιον Ἀττικῆς μεταξὺ τῆς 2ας καὶ 15ης Ἀγούστου 1964 καὶ 3) τοῦ Ἰνστιτούτου Προκεχωρημένων Σπουδῶν μέ θέμα «*Observational Aspects of Galactic Structure*» τοῦ ὁργανωθέντος ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὄργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου εἰς Λαγονήσιον Ἀττικῆς μεταξὺ τῆς 9ης καὶ 23ης Σεπτεμβρίου 1964. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο Ἰνστιτούτον Προκεχωρημένων Σπουδῶν, τοῦ ὁποίου ἡ ὁργάνωσις εἶχεν ἀνατεθῆ ὑπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὄργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Γραφείου κ. Α. Μαυρίδην, ἔλαβον ἐπίσης μέρος καὶ οἱ ἐπιστημονικοὶ συνεργάται τοῦ Γραφείου κ.κ. Π. Ἀλεξίου καὶ Ι. Ζαμπάκας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Νοεμβρίου 1964

Ὁ Διευθυντής
Αυσ. Ν. Μαυρίδης